

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 12C/184/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114212460
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Paveleková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8114212460.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou Mgr. Alenou Pavelekovou v právnej veci žalobcu: GOLD ROSE, s.r.o., IČO: 36232882, Nám. slobody 10, Piešťany, proti žalovanej: T. P., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, P. Š. XXX, v konaní zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom advokátom so sídlom vo Svidníku, ul. Sovietskych hrdinov č. 163/66, vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

rozhodol:

žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 13.000,- eur, v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku,

o trovách konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Podaním doručeným tunajšiemu súdu na pojednávaní konanom dňa 10.01.2013 v konaní pôvodne vedenom pod sp. zn. 12C 33/2012 o určenie vlastníckeho práva žalovaný (v tomto konaní ako žalobca) podal vzájomný návrh, ktorým sa domáhal zaviazat' žalovanú v konaní o určenie vlastníckeho práva (ako žalobkyňu) na zaplatenie 13.000,- eur titulom vrátenia kúpnej ceny.

Svoj návrh odôvodnil tým, že žalobkyňa podala návrh na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XXXXX k.ú. L. okres L., obec L. (v ktorej veci súd právoplatne rozhodol takže určil, že žalobkyňa je vlastníčkou predmetných nehnuteľností), preto žiada o vrátenie kúpnej ceny 13.000,- eur.

Na pojednávaní poverený zástupca žalobcu zotrval na podanej žalobe s upresnením, že sa domáha zaplatenia sumy 13.000,- eur titulom bezdôvodného obohatenia a žiadal priznať náhradu trov konania.

Žalovaná prostredníctvom svojho právneho zástupcu vzniesla námietku premlčania, nakoľko uplynula subjektívna premlčacia doba, poukazujúc na dátum, kedy došlo k uzatvoreniu kúpnej zmluvy 5.5.2010 v spojení s ustanovením § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, majúc zato, že oprávnený t.j. žalobca sa vtedy dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a aj kto sa na jeho úkor obohatil s tým, že je potrebné vylúčiť použitie ustanovenia § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka, nakoľko na strane č. 7 rozsudku odvolacieho súdu bolo uvedené, že určenie vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti nie je plnením z neplatnej zmluvy, a nejde o synalagmatický záväzok.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, kúpnu zmluvou zo dňa 5.5.2010, prípisom listu vlastníctva č. XXXXX k.ú. L., odstúpením od kúpnej zmluvy zo dňa 15.3.2011, zmluvou o sprostredkovaní a poskytovaní služieb súvisiacich s predajom nehnuteľností zo dňa 16.2.2010, zmluvou o sprostredkovaní realitných služieb zo dňa 1.4.2010, odstúpením od kúpnej zmluvy, neakceptáciou odstúpenia od kúpnej zmluvy zo dňa 30.3.2011, kópiou doručky, zmluvou o uzavretí budúcej zmluvy č. 910 zo dňa 1.7.2010,

príjmovým pokladničným dokladom zo dňa 5.5.2010, a ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav:

Z predloženej kúpnej zmluvy zo dňa 5.5.2010 vyplýva, že žalobkyňa ako predávajúca odpredala žalovanému, ako kupujúcemu nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území L., evidovaných správou katastra L.Š., zapísaných na liste vlastníctva č. XXXXX a to parcely registra KN C evidovaných v katastrálnej mape parcelné č. XXXXX/XXX - orná pôda o výmere 825 m² a parcely č. XXXXX/XXX - orná pôda o výmere 825 m² v celosti. Podľa článku III. bola dohodnutá kúpna cena 13.000,- eur.

Podľa článku IV. kúpnej zmluvy zmluvné strany sa dohodli, že kupujúci uhradí kúpnu cenu vo výške 13.000,- eur v hotovosti do rúk predávajúcej v deň podpisu tejto zmluvy. Predávajúca svojim podpisom na tejto zmluve zároveň potvrdila prevzatie peňažných prostriedkov vo výške 13.000,- eur.

Rozhodnutím tunajšieho súdu zo dňa 4.6.2013 č.k. 12C 33/2012 - 119 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove č.k. 19 Co 123/2013 - 161 právoplatným dňa 31.3.2014, bolo vo výroku určené, že žalobkyňa je vlastníčkou nehnuteľnosti pozemkov nachádzajúcich sa v katastrálnom území L., zapísaných na liste vlastníctva č. XXXXX ako parcely registra KN C č. XX XXX/XXX a parcely č. KN C č. XX XXX/XXX. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť že právny úkon - kúpna zmluva na základe, ktorej nadobudol vlastníctvo žalobca k predmetným nehnuteľnostiam, nebolo možné považovať za platný právny úkon. Zároveň týmto rozhodnutím súd vylúčil na samostatné konanie uplatnený nárok zo strany kupujúceho - žalobcu o vrátenie kúpnej ceny, ktorý je predmetom tohto konania.

Na základe takto zisteného skutkového stavu veci súd právne uzatvára:

Podľa § 451 ods. 1, 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len Občianskeho zákonníka), kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za 2 roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky, ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za 10 rokov odo dňa, keď nemu došlo.

Podľa § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat.

Podľa § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

V danej právnej veci súd mal za preukázané, že účastníci uzavreli kúpnu zmluvu dňa 5.5.2010, ktorou sa zaviazal žalobca zaplatiť žalovanej kúpnu cenu vo výške 13.000,- eur, ktorá aj bola uhradená, čo medzi účastníkmi konania nebolo sporné.

Faktom je, že predmetná kúpna zmluva bola prejudiciálne označená ako neplatná z toho dôvodu, že kúpna zmluva bola fiktívna, reálne predmet kúpy bol užívaný žalovanou aj po uzatvorení kúpnej zmluvy. Predmetná kúpna zmluva teda nepredstavovala vážny právny úkon pre nezhodu vôle a prejavu a bol s ňou zastretý iný právny úkon a to pôžička peňazí.

Predmetom konania je nárok žalobcu na zaplatenie sumy rovnajúcej sa kúpnej cene, ktorú žalobca poskytol žalovanej za predaj nehnuteľností kúpnu zmluvou zo dňa 5.5.2010, a ktorá ako vyšlo najavo neskôr, bola neplatná, čo bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom č.k. 12C 33/2012 - 119 dňa 31.3.2014.

Uplatnený nárok má povahu bezdôvodného obohatenia, t.j. majetkového prospechu ako plnenia z neplatného právneho úkonu, na vydanie, ktorého má žalobca nárok, podľa ustanovenia § 451 nasl. Občianskeho zákonníka.

V danom prípade bezpochyby sa žalovaná obohatila na úkor žalobcu, a teda je povinnosťou tento majetkový prospech vrátiť, na túto situáciu je možné aplikovať rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Cdo 46/2009, zo dňa 30.6.2010 ktorého právna veta znie: „Povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie získané plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol vzniká, podľa zákona tomu, kto ho získal. Osobou povinnou vydať majetkový prospech získaný plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol je výlučne osoba, ktorej plnenie bolo adresované“.

Pokiaľ ide o námietku premlčania vznesenú zo strany žalovanej, túto súd považoval za nedôvodnú. Žalobca uplatnil právo na vydanie bezdôvodného obohatenia podaním, ktoré bolo doručené na pojednávaní aj žalovanej dňa 10.1.2013 (viď č. listu spisu 12C 33/2012 zápisnica zo dňa 10.1.2013 č. 100), mimo iného žalobkyňa nereagovala, že si uvedomuje, že bude musieť vrátiť finančné prostriedky. Žalovanej finančné prostriedky boli vyplatené dňa 5.5.2010. Rozhodnutie, ktorým súd prejudiciálne teda predbežne riešil otázku platnosti predmetnej kúpnej zmluvy nadobudol právoplatnosť dňa 31.3.2014. Žalovaná tvrdí, že počiatok subjektívnej premlčacej doby k uplatneniu práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia nastal dňa 5.5.2010 t.j. kedy odovzdal žalobca žalovanej finančné prostriedky a uzavrel neplatnú kúpnu zmluvu.

Podľa výkladu k ustanoveniu § 107ods. 1 Občianskeho zákonníka pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby v trvaní dvoch rokov je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia na jeho úkor, a kto sa na jeho úkor obohatil. Nie je pritom rozhodujúce, či oprávnený mal možnosť sa potrebnú skutočnosť dozvedieť už skôr. Nie je podstatná a rozhodujúca okolnosť, kedy sa oprávnený subjekt pri náležitej starostlivosti musel alebo mohol dozvedieť, že na jeho úkor došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia. Rozhodujúce je vždy to, kedy sa o tejto okolnosti skutočne a s istotou dozvedel. Subjektívna vedomosť oprávneného o tom, že sa na jeho úkor niekto bezdôvodne obohatil a o tom, v prospech koho k tomuto obohateniu došlo, musí byť skutočná. Nie je pritom rozhodujúce, či sa oprávnený o svojom práve nedozvedel vlastným zavinením, teda či sa mohol o svojom práve dozvedieť alebo mal dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti.

V danom prípade bez pochybnosti a skutočne s úplnou istotou nastal tento rozhodujúci subjektívny moment u žalovaného právoplatnosťou rozhodnutia o určenie vlastníckeho práva v prospech žalovanej, teda po vyriešení prejudiciálnej otázky, že kúpna zmluva nebola platná. Ak by súd sa riadil prípadne právnu vetou Najvyššieho súdu Českej republiky uvedenou v rozhodnutí sp.zn. 25 Cdo 3306/2007 zo dňa 30.9.2009, „ že v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením z neplatného právneho úkonu je rozhodujúci subjektívny moment, kedy oprávnený zistí také okolnosti, z ktorých možno vyvodit', že právny úkon na základe, ktorého bolo plnené je neplatný“ - potom je rozhodujúci aj dátum doručenia samotnej žaloby žalobcovi (v tejto právnej veci) t. j. 6.3.2012, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia vlastníckeho práva po konštatovaní, že kúpna zmluva bola neplatná (nárok uplatnil dňa 10.1.2013), ani v danom prípade, by nedošlo k uplynutiu tejto subjektívnej premlčacej doby.

Naviac sú tu dané podmienky aj pre uplatnenie ustanovenia § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka, nakoľko práve toto ustanovenie sa týka vzájomných synalagmatický záväzkov vydania bezdôvodného obohatenia z neplatnej, či zrušenej zmluvy, ako je to práve v danej právnej veci, keď na jednej strane stojí právo žalobcu, ktoré sa premlčuje t.j. právo na peňažné plnenie a na druhej strane nepremlčateľné vlastnícke právo žalovanej.

Podľa § 151 ods. 3 O.s.p. v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní, súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, ustanovenie § 166 sa nepoužije.

Keďže žalobcovi vzniklo právo poskytnutie lehoty troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia na vyčíslenie trov, pričom na druhej strane súd odovzdá písomné vyhotovenie rozhodnutia po jeho vyhlásení, rozhodne o trovách konania samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove. Proti výroku o vylúčení veci na samostatné konanie odvolanie nie je prípustné.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.